

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 91/674/EØF om årsregnskaber og konsoliderede regnskaber for visse selskabsformer og forsikringsselskaber

(2002/C 227 E/07)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2002) 259/2 endelig udg. — 2002/0112(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 28. maj 2002)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 44, stk. 1,

under henvisning til forslaget fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Det Europæiske Råd fremhævede på sit møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000 behovet for at fremskynde virkeliggørelsen af det indre marked for finansielle tjenesteydelser, satte 2005 som frist for implementeringen af Kommissionens handlingsplan for finansielle tjenesteydelser og opfordrede til, at der tages skridt til at forbedre sammenligneligheden af regnskaber, der udarbejdes af virksomheder i Fællesskabet, hvis værdipapirer er noteret på et reguleret marked (herefter kaldet »børsnoterede virksomheder«).

(2) Den 13. juni 2000 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse »EU's regnskabsstrategi: vejen frem«⁽¹⁾, hvori den foreslog, at alle børsnoterede selskaber inden 2005 går over til at udarbejde deres koncernregnskaber i henhold til et enkelt sæt regnskabsstandarder, de internationale regnskabsstandarder (IAS).

(3) Med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. ... om anvendelse af internationale regnskabsstandarder (herefter benævnt »IAS-forordningen«) indføres kravet om, at alle børsnoterede virksomheder fra 2005 udarbejder

deres koncernregnskaber i overensstemmelse med IAS som vedtaget til anvendelse inden for Fællesskabet. Det giver også medlemsstaterne mulighed for at tillade eller kræve, at vedtagne IAS bruges til at udarbejde årsregnskaber samt til at tillade eller kræve, at unoterede selskaber anvender vedtagne IAS.

(4) Ifølge IAS-forordningen kan en international regnskabsstandard godkendes til anvendelse inden for Fællesskabet, såfremt den opfylder det grundlæggende krav i Rådets direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om årsregnskaberne for visse selskabsformer⁽²⁾ og Rådets direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om konsoliderede regnskaber⁽³⁾, dvs. at dens anvendelse medfører et pålideligt billede af virksomhedens økonomiske stilling og resultat. Dette princip skal ses i lyset af Rådets nævnte direktiver, uden at dette skal anskues som stringent overensstemmelse med samtlige bestemmelser i disse direktiver.

(5) Da års- og konsoliderede regnskaber for virksomheder, som er omfattet af direktiv 78/660/EØF og direktiv 83/349/EØF, som ikke udarbejdes i overensstemmelse med IAS-forordningen, fortsat vil have disse direktiver som deres primære kilde for deres regnskabsforpligtelser i Fællesskabet, er det vigtigt, at der eksisterer lige vilkår mellem virksomhederne, uanset om de anvender IAS.

(6) Både hvad angår vedtagelsen af IAS og anvendelse af direktiv 78/660/EØF og direktiv 83/349/EØF, er det ønskeligt, at disse direktiver afspejler udviklingen inden for internationalt regnskabsvæsen. På dette område blev der i Kommissionens meddelelse »Regnskabsharmonisering: En ny strategi vis-à-vis international harmonisering«⁽⁴⁾ opfordret til at fastholde overensstemmelsen mellem Fællesskabets regnskabsdirektiver og udviklingen i udstedelsen af internationale regnskabsstandarder, specielt inden for International Accounting Standards Committee (IASC).

⁽¹⁾ KOM(2000) 359 af 13.6.2000.

⁽²⁾ EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11. Direktiv senest ændret ved direktiv 2001/65/EØF (EFT L 283 af 27.10.2001, s. 28).

⁽³⁾ EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1. Direktiv senest ændret ved direktiv 2001/65/EØF (EFT L 283 af 27.10.2001, s. 28).

⁽⁴⁾ KOM(1995) 508 af 14.11.1995.

(7) Årsberetningen og den konsoliderede årsberetning er vigtige elementer i regnskabsaflæggelsen. Det er nødvendigt i tråd med den bedste eksisterende praksis at styrke den nuværende bestemmelse om, at der skal gives en pålidelig gennemgang af virksomheden og dens stilling for at gøre beretningerne mere konsekvente og give yderligere vejledning om det informationsniveau, der kan forventes at indgå i et »retvisende billede«. Oplysningerne bør ikke begrænses til de finansielle aspekter af virksomhedens aktiviteter. Det forventes, at dette vil føre til en analyse af miljømæssige, sociale og andre aspekter, der er relevante for at forstå en virksomheds udvikling og stilling. Dette er ligeledes i overensstemmelse med Kommissionens henstilling 2001/453/EF af 30. maj 2001 om anerkendelse, måling og offentliggørelse af miljøspørgsmål i virksomheders årsregnskaber og årsberetninger ⁽¹⁾.

(8) Forskelle i udarbejdelsen og fremlæggelsen af »revisionsberetningen« mindsker sammenligneligheden og brugerens forståelse for dette centrale aspekt af regnskabsaflæggelsen. Der opnås øget konsekvens ved hjælp af ændringer, som stemmer overens med den nuværende internationale bedste praksis, af opstillingen og indholdet i en revisionsberetning.

(9) Direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF bør således ændres. Det er derfor også nødvendigt at ændre Rådets direktiv 91/674/EØF af 19. december 1991 om forsikringssekskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber ⁽²⁾. Med disse ændringer fjernes samtlige uoverensstemmelser mellem direktiv 78/660/EØF, 83/349/EØF og 91/674/EØF og eksisterende IAS pr. 1. maj 2002. —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 78/660/EØF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 2, stk. 1, indsættes følgende afsnit:

»Medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at der inddrages andre opgørelser i årsregnskabet ud over de i stk. 1, nævnte dokumenter.«

2) I artikel 4 tilføjes følgende nye stk. 6:

»6. Medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at præsentationen af beløbene i posterne i resultatopgørelse og status henviser til substansen i de transaktioner eller forhold, der aflægges beretning om. Sådanne tilladelser eller krav kan begrænses til visse selskabsklasser eller til

konsoliderede regnskaber som defineret i Rådets direktiv 83/349/EØF ^(*).

(*) EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.«

3) I artikel 8 tilføjes følgende stykke:

»Medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at selskaberne præsenterer status som beskrevet i artikel 10a i stedet for at benytte andre påbudte eller tilladte opstillinger.«

4) I artikel 9 under »Passiver«, punkt B, erstattes titlen »Hensættelser til omkostninger, herunder uforudsete udgifter« med henvisninger til »Hensættelser«.

5) I artikel 10, punkt J, erstattes titlen »Hensættelser til omkostninger, herunder uforudsete udgifter« med »Hensættelser«.

6) Der indsættes følgende artikel 10a:

»Artikel 10a

I stedet for at præsentere statusposter i overensstemmelse med artikel 9 og 10 kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at selskaberne eller visse selskabsklasser præsenterer disse poster på grundlag af en sondring mellem omsætnings- og ikke-omsætningsaktiver, såfremt indholdet af de givne oplysninger mindst svarer til kravene i artikel 9 og 10.«

7) I artikel 20 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»Hensættelser har til formål at dække forpligtelser, hvis karakter er klart defineret, og som på statustidspunktet enten anses for sandsynlige eller sikre, men som er ubestemmelige med hensyn til deres størrelse eller tidspunktet for deres afholdelse.«

b) Stk. 3 affattes således:

»Hensættelser må ikke anvendes til regulering af aktivernes værdi.«

8) I artikel 22 indføres følgende stykke:

»Uanset artikel 2, stk. 1, kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at selskaberne eller visse selskabsklasser forelægger en redegørelse for deres resultat i stedet for at opstille posterne i resultatopgørelsen i overensstemmelse med artikel 23 til 26, såfremt indholdet af de givne oplysninger mindst svarer til kravene i disse artikler.«

⁽¹⁾ EFT L 156 af 13.6.2001, s. 33.

⁽²⁾ EFT L 374 af 31.12.1991, s. 7.

- 9) I artikel 31 foretages følgende ændringer:
- a) Stk. 1, litra c), punkt bb), affattes således:
- »skal der tages hensyn til alle risici, som opstår i løbet af det regnskabsår, som årsregnskabet vedrører, eller i et tidligere regnskabsår, selv om sådanne risici eller tab først bliver kendt mellem statutidspunktet og det tidspunkt, hvor det udarbejdes.«
- b) Følgende indsættes som stk. 1a:
- »1a. Ud over de beløb, der opgøres i henhold til artikel 31, stk. 1, litra c), punkt bb), kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at der skal tages hensyn til alle forudseelige risici og eventuelle tab, som er opstået i løbet af det pågældende eller et tidligere regnskabsår, selv om sådanne risici eller tab først konstateres mellem statusdagen og den dato, hvor den udarbejdes.«
- 10) Artikel 33, stk. 1, litra c), affattes således:
- »opskrivning af faste aktiver.«
- 11) I artikel 42 affattes første stk. således:
- »Hensættelser må ikke overstige det beløb, som er nødvendigt.«
- 12) Der indsættes følgende artikel 42e og 42f:
- »Artikel 42e
- Uanset artikel 32 kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at alle selskaber eller selskabsklasser ansætter specifikke aktivkategorier bortset fra finansielle instrumenter til dagsværdi.
- Sådanne tilladelser eller krav kan begrænses til konsoliderede regnskaber som defineret i direktiv 83/349/EØF.
- Artikel 42f
- Uanset artikel 31, stk. 1, litra c), kan medlemsstaterne tillade eller kræve, at når et aktiv værdiansættes i henhold til artikel 42e, skal ændringen i værdien indgå i resultatopgørelsen.«
- 13) I artikel 43, stk. 1, nummer 6, erstattes henvisningen til »artikel 9 og 10« med en henvisning til »artikel 9, 10 og 10a.«
- 14) I artikel 46 foretages følgende ændringer:
- a) Stk. 1, affattes således:
- »Årsberetningen skal i det mindste indeholde en pålidelig redegørelse for virksomhedens forretningsmæssige udvikling og dens stilling.
- Beretningen skal indeholde en afvejet og omfattende analyse af virksomhedens forretningsmæssige udvikling og dens stilling. De givne oplysninger skal ikke alene omhandle de finansielle aspekter ved virksomhedens aktiviteter.
- Som led i analysen skal årsberetningen i givet fald indeholde henvisninger til og yderligere forklaringer på beløb, der er opgivet i årsregnskabet.«
- b) Stk. 2, litra b), affattes således:
- »selskabets forventede udvikling, herunder væsentlige usikkerheder og risici, der kan påvirke denne udvikling.«
- 15) I artikel 48 udgår tredje punktum.
- 16) Artikel 49, tredje punktum, affattes således:
- »Den lovpligtige revisionspåtegning, som udfærdiges af den eller de personer, der har ansvar for revisionen af årsregnskabet (herefter benævnt »revisorer«), skal ikke omfattes af denne offentliggørelse, men det skal oplyses, om påtegningen var forbeholden, uforbeholden, eller om revisor var ude af stand til at fremsætte en udtalelse. Det skal også oplyses, om den lovpligtige revisionsberetning indeholdt spørgsmål, som revisor særligt har påpeget, uden at dette har betydet forbehold i revisionsberetningen.«
- 17) Artikel 51, stk. 1, affattes således:
- »Selskabernes årsregnskaber skal revideres af en person eller personer, der af medlemsstaterne er autoriseret til at udføre lovpligtig revision på grundlag af direktiv 84/253/EØF (*).
- Revisor skal tillige bekræfte, at årsberetningen stemmer overens med årsregnskabet for samme regnskabsår.
- (*) EFT L 126 af 12.5.1984, s. 20.«
- 18) Der indsættes følgende artikel 51a:
- »Artikel 51a
1. Den lovpligtige revisionspåtegning skal omfatte:
- a) en indledning, hvori det som minimum oplyses, hvilket årsregnskab der er genstand for den lovpligtige revision

- b) en beskrivelse af revisionens karakter, hvor det i det mindste oplyses om de revisionsstandarder, som revisionen er foretaget i overensstemmelse med
- c) en revisionsberetning, hvori det står klart, om revisor eller revisorerne finder, at årsregnskabet giver et retvisende billede i overensstemmelse med det relevante system for regnskabsaflæggelse og i givet fald, om årsregnskabet opfylder de lovbestede krav. Revisors udtalelse skal være enten uforbeholden, forbeholden eller negativ eller, såfremt revisor ikke er i stand til at fremsætte en revisionsudtalelse, revisors nægtelse af revisionspåtegning
- d) en henvisning til eventuelle spørgsmål, som revisor særligt har påpeget, uden at dette har betydet forbehold i revisionsberetningen
- e) en udtalelse om, hvorvidt årsberetningen stemmer overens med årsregnskabet for samme regnskabsår.
2. Påtegningen skal underskrives og dateres af revisor.«
- 19) Artikel 53, stk. 1, udgår.
- 20) Der indsættes følgende som artikel 53a:
- »Artikel 53a
- Medlemsstaterne må ikke lade undtagelsesbestemmelserne i artikel 11, 27, 46, 47 og 51 gælde for virksomheder, hvis værdipapirer kan omsættes på et reguleret marked i en medlemsstat som defineret i artikel 1, stk. 13, i Rådets direktiv 93/22/EØF (*).
- (*) EFT L 141 af 11.6.1993, s. 27.«
- 21) I artikel 56, stk. 1, erstattes henvisningen til »artikel 9, 10« med en henvisning til »artikel 9, 10 og 10a«.
- 22) I artikel 60, første punktum erstattes »på grundlag af markedsværdien« med »på grundlag af dagsværdien«.
- 23) I artikel 61, litra a), erstattes henvisningen til »artikel 42a til 42d« med en henvisning til »artikel 42a til 42f«.
- Artikel 2*
- I direktiv 83/349/EØF foretages følgende ændringer:
- 1) Artikel 1, stk. 2, affattes således:
- »Uanset de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan medlemsstaterne pålægge enhver virksomhed, som henhører under deres nationale lovgivning, at udarbejde et konsolideret årsregnskab og en konsolideret årsberetning, såfremt:
- a) denne virksomhed (modervirksomhed) faktisk udøver en bestemmende indflydelse over en anden virksomhed (dattervirksomhed), eller
- b) denne virksomhed (modervirksomheden) og en anden virksomhed (dattervirksomheden) er underlagt moder- virksomhedens fælles ledelse.«
- 2) I artikel 3, stk. 1, erstattes henvisningen til »Artikel 13, 14 og 15« med en henvisning til »Artikel 13 og 15«.
- 3) I artikel 6 foretages følgende ændringer:
- a) Stk. 4, affattes således:
- »Denne artikel finder ikke anvendelse, hvis en af de virksomheder, som skal indgå i det konsoliderede regnskab, er et selskab, hvis værdipapirer handles på et reguleret marked i en medlemsstat som forstået i artikel 1, stk. 13, i Rådets direktiv 93/22/EØF (*).
- (*) EFT L 141 af 11.6.1993, s. 27.«
- b) Stk. 5, udgår.
- 4) I artikel 7 foretages følgende ændringer:
- a) I stk. 1, litra b), udgår andet afsnit.
- b) I stk. 2, litra a), erstattes henvisningen til »Artikel 13, 14 og 15« med en henvisning til »Artikel 13 og 15«.
- c) Stk. 3, affattes således:
- »Medlemsstaterne anvender ikke stk. 1, og 2, på selskaber, hvis værdipapirer handles på et reguleret marked som forstået i artikel 1, stk. 13, i direktiv 93/22/EØF.«
- 5) I artikel 11, stk. 1, litra a), erstattes henvisningen til »Artikel 13, 14 og 15« med en henvisning til »Artikel 13 og 15«.
- 6) Artikel 14 ophæves.
- 7) I artikel 16, stk. 1, indskydes følgende afsnit:
- »Medlemsstaterne kan tillade eller kræve, at der inddrages andre opgørelser i det konsoliderede regnskab ud over de i stk. 1, nævnte dokumenter.«
- 8) I artikel 17, stk. 1, erstattes henvisningen til »artikel 3 til 10« med en henvisning til »artikel 3 til 10a«.

- 9) I artikel 34, stk. 2, litra b), erstattes »artikel 13 og 14 ... samt, medmindre andet er fastsat i artikel 14, stk. 3« med en henvisning til »artikel 13 og«.
- 10) I artikel 34, stk. 5, udgår »og de virksomheder, som holdes uden for denne i henhold til artikel 14«
- 11) I artikel 36 foretages følgende ændringer:
- a) Stk. 1, affattes således:
- »Den konsoliderede årsberetning skal i det mindste indeholde en pålidelig redegørelse for den forretningsmæssige udvikling i de virksomheder som helhed, der indgår i konsolideringen, og deres stilling.
- Beretningen skal indeholde en afvejet og omfattende analyse af virksomhedens forretningsmæssige udvikling og dens stilling. De givne oplysninger skal ikke alene omhandle de finansielle aspekter ved virksomhedens aktiviteter.
- Som led i analysen skal den konsoliderede årsberetning i givet fald indeholde henvisninger til og yderligere forklaringer på beløb, der er opgivet i det konsoliderede regnskab.«
- b) Stk. 2, litra b), affattes således:
- »b) den forventede udvikling i virksomhederne som helhed, herunder væsentlige usikkerheder og risici, der kan påvirke denne udvikling.«
- c) Der indsættes følgende stk. 3:
- »3. Når der ud over årsberetningen kræves en konsolideret årsberetning, kan de to beretninger fremlægges som en samlet beretning. Ved udarbejdelsen af en sådan samlet beretning kan det være hensigtsmæssigt at lægge større vægt på de emner, som er væsentlige for virksomhederne i konsolideringen som helhed.«
- 12) Artikel 37 affattes således:
- »1. Selskabernes konsoliderede regnskaber skal revideres af en person eller personer, der af den medlemsstat, hvis love modervirksomheden er underlagt, er autoriseret til at udføre lovpligtig revision på grundlag af Rådets direktiv 84/253/EØF (*).
- Den eller de personer, som har ansvaret for at revidere årsregnskabet, revisor eller revisorerne, skal tillige
- bekræfte, at den konsoliderede årsberetning stemmer overens med det konsoliderede regnskab for samme regnskabsår.
2. Den lovpligtige revisionspåtegning skal omfatte:
- a) en indledning, hvori det som minimum oplyses, hvilket konsolideret regnskab der er genstand for den lovpligtige revision
- b) en beskrivelse af revisionens karakter, hvor det i det mindste oplyses om de revisionsstandarder, som revisionen er foretaget i overensstemmelse med
- c) en revisionsberetning, hvori det står klart, om revisor eller revisorerne finder, at det konsoliderede regnskab giver et retvisende billede i overensstemmelse med det relevante system for regnskabsaflæggelse og i givet fald, om det konsoliderede regnskab opfylder de lovbestemte krav. Revisors udtalelse skal være enten uforbeholden, forbeholden eller negativ eller, såfremt revisorer ikke er i stand til at fremsætte en revisionsudtalelse, revisors nægtelse af revisionspåtegning
- d) en henvisning til eventuelle spørgsmål, som revisor særligt har påpeget, uden at dette har betydet forbehold i revisionsberetningen
- e) en udtalelse om, hvorvidt den konsoliderede årsberetning stemmer overens med det konsoliderede årsregnskab for samme regnskabsår.
3. Udtalelsen skal underskrives og dateres af revisor.
4. I tilfælde, hvor modervirksomhedens årsregnskab er tilknyttet det konsoliderede regnskab, kan den lovpligtige revisionsberetning, som kræves ifølge denne artikel, lægges sammen med en eventuel revisionsberetning vedrørende modervirksomhedens årsregnskab, der kræves ifølge artikel 51 i direktiv 78/660/EØF.
- (*) EFT L 126 af 12.5.1984, s. 20.«
- 13) I artikel 38 indsættes følgende stk. 7:
- »7. Denne artikels stykke 2 og 3 finder ikke anvendelse på selskaber, hvis værdipapirer handles på et reguleret marked i en medlemsstat som forstået i artikel 1, stk. 13, i direktiv 93/22/EØF.«

Artikel 3

I direktiv 91/674/EØF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 1, stk. 1 og 2, affattes således:

»1. Artikel 2 og 3, artikel 4, stk. 1, 3, 4 og 5, artikel 6, 7, 13 og 14, artikel 15, stk. 3 og 4, artikel 16 til 21, 29 til 35 og 37 til 41, artikel 42, artikel 42a til 42f, artikel 43, stk. 1, nr. 1 til 7 og 9 til 14, artikel 45, stk. 1, artikel 46, stk. 1 og 2, artikel 48 til 50, artikel 50a, artikel 51, stk. 1, 51a, artikel 56 til 59, 61 og 61a i direktiv 78/660/EF gælder for de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2 i dette direktiv, medmindre andet er fastsat i dette. Artikel 46, 47, 48, 51 og 53 i dette direktiv gælder ikke for de aktiver og passiver, der værdiansættes i overensstemmelse med afdeling 7a i direktiv 78/660/EØF.

2. Når der i direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF henvises til artikel 9, 10 og 10a (balance) eller til artikel 22 til 26 (resultatopgørelse) i direktiv 78/660/EØF, opfattes dette som henvisninger til artikel 6 (balance) eller eventuelt artikel 34 (resultatopgørelse).«

2) I artikel 6 under »Passiver« erstattes posten »Hensættelser til andre risici og omkostninger« med »Andre hensættelser«.

3) I artikel 46 foretages følgende ændringer:

a) I stk. 5, indsættes følgende punktum:

»Medlemsstaterne kan tillade undtagelser fra kravet i første stk.«

b) Stk. 6, affattes således:

»De(n) metode(r), der anvendes ved værdiansættelsen af investeringsaktiver under hver enkelt post, skal oplyses i noterne sammen med de beløb, der er bestemt ved hjælp af disse metoder.«

Artikel 4

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft tyve dage efter sin offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
